

**Proračunski vodič za građane
Općine Raša
za 2023. godinu**

Siječanj 2023. godine

ŠTO JE PRORAČUNSKI VODIČ ZA GRAĐANE?

Ključni dokument svake općine je PRORAČUN. Na njemu se temelji cjelokupna razvojna politika, budući projekti i funkcioniranje velikog dijela sustava na području Općine Raša.

Zakon o proračunu propisuje sve bitne elemente Proračuna budući da se radi o kompleksnom dokumentu.

Radi približavanja ove tematike građanima osmišljen je dokument koji se zove Proračunski vodič za građane, koji se objavljuje na mrežnim stranicama, s ciljem da se građanima, objasni njegova struktura, izvori i prioriteta financiranja te područja i projekti na koje se planiraju utrošiti novci tijekom godine. Vodič treba sve te dijelove objasniti tako da je:

- slikovit,
- informativan,
- interesantan, te
- edukativan

Ovaj Vodič sastoji se od tri cjeline. U **prvoj cjelini** vodimo vas kroz osnovnu terminologiju i elemente proračuna i proračunskog procesa.

Druga cjelina posvećena je proračunskim prihodima, s ciljem da se objasni njihova struktura i izvori iz kojih se proračun puni.

U **trećoj cjelini** prikazuju se rashodi, također po strukturi, projektima, namjeni i korisnicima za koje se sredstva proračuna troše. Zbog ovakvog prikaza smatra se jednim od alata transparentnosti vlasti prema građanima.

GDJE MOŽETE SAZNATI VIŠE O PRORAČUNU?

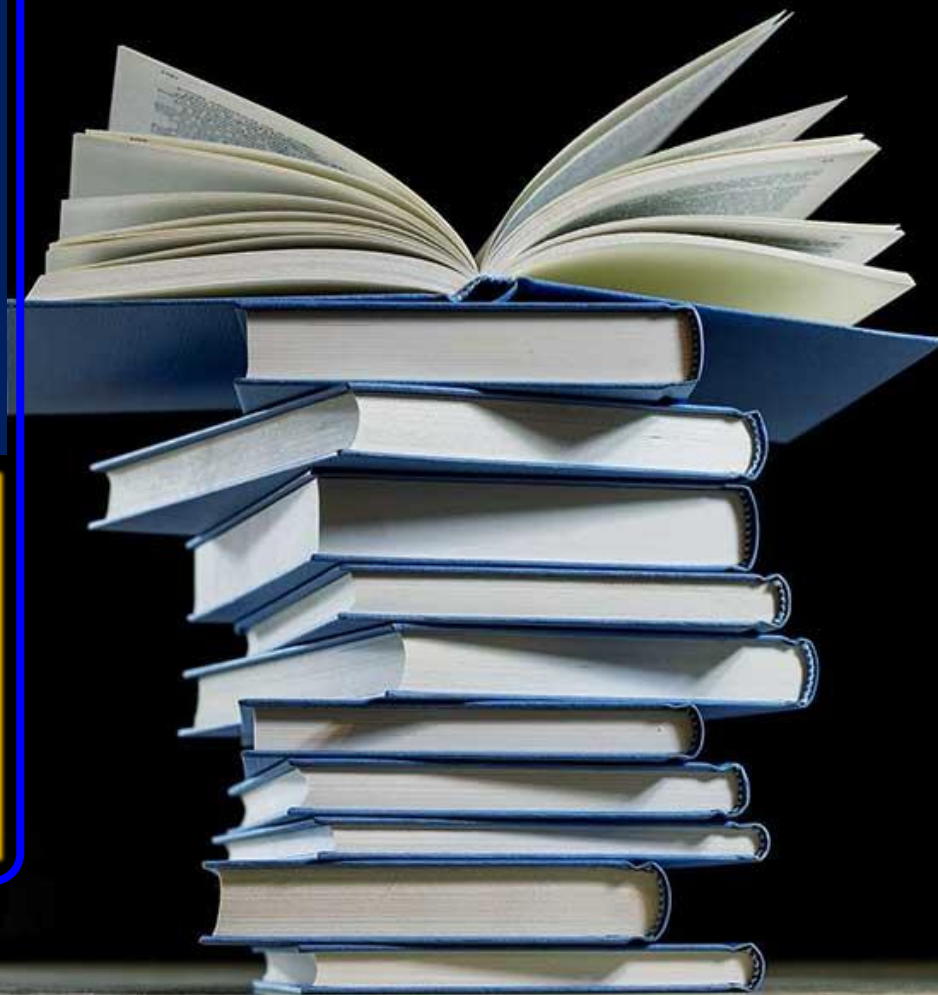
: www.rasa.hr

: **Službene novine 14/22**

: JUO Općine Raša
Trg Gustavo Pulitzer Finali 2
Raša

O PRORAČUNU

Proračun je temeljni financijski dokument svake općine. U njemu se planiraju svi prihodi i rashodi te primici i izdaci tijekom jedne proračunske godine. Osim tekuće godine zakonska je obveza planiranje proračuna i projekcije za dvije sljedeće godine. Tako proračunski dokument općine sadrži podatke za razdoblje 2023.-2025.godine.

Proračun se izrađuje su skladu s propisanim proračunskim načelima:

1. **TOČNOST**
2. **ZAKONITOST**
3. **URAVNOTEŽENOST**
4. **DOBRO FINANCIJSKO UPRAVLJANJE**
5. **TRANSPARENTNOST**

Proračun se sastoji od **3 dijela**:

1. **OPĆI DIO PRORAČUNA**
2. **POSEBNI DIO PRORAČUNA**
3. **OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA**

Podnosi se Općinskom Vijeću, Ministarstvu financija, proračunskim korisnicima, građanima i ostalim sudionicima proračunskog procesa. Opći dio daje prikaz prema propisanom računovodstvenom standard. Posebni dio prikazuje detaljno po korisnicima, programima i izvorima. Obrazloženje sadrži dodatno tekstualno pojašnjenje svih proračunskih kategorija i okolnosti.

Jedno od pravila proračunskog planiranja su i proračunske klasifikacije.

Što su proračunske klasifikacije?

To su propisani načini grupiranja planskih podataka sadržanih u proračunu. Tako podatke možete pratiti po više vrsta propisanih klasifikacija

**EKONOMSKA
KLASIFIKACIJA**

Podaci su razvrstani po računima Računskog plana

**ORGANIZACIJSKA
KLASIFIKACIJA**

Podaci su razvrstani po Upravnom odjelu i službama općine

**FUNKCIJSKA
KLASIFIKACIJA**

Podaci su razvrstani prema funkciji koja se određenim rashodom financira

**PROGRAMSKA
KLASIFIKACIJA**

Podaci su unutar razdjela grupirani prema programima, projektima i aktivnostima

**LOKACIJSKA
KLASIFIKACIJA**

Primjenjuje se samo za državni proračun

**DEFINIRANJE
IZVORA PRIHODA**

Uz svaki rashod prikazuje se šifra izvora prihoda iz kojeg se taj rashod financira

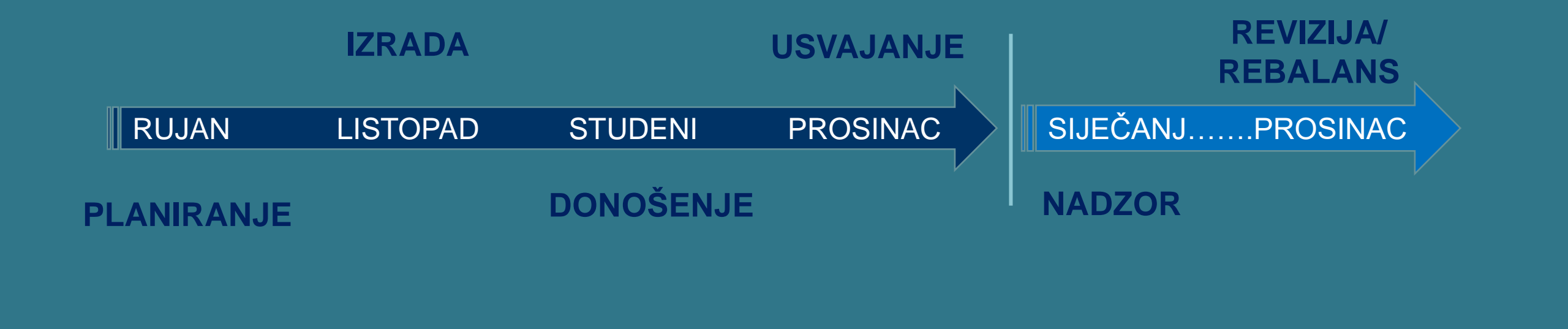
Zakon o proračunu je propisao prioritete financiranja i samo tim redoslijedom može se pristupiti planiranju rashoda unutar proračuna. To znači da se mimo tog redoslijeda ne mogu financirati neki drugi projekti, niti zaobići prioritet. Takav pristup donosi stabilnost i odgovornost. Zakonodavac je propisao sljedeće prioritete/redoslijed:

Proračunski proces započinje u tekućoj godini, već u rujnu mjesecu kada se rade pripreme za definiranje rashoda, prihoda i programa te izvora financiranja. U toj prvoj fazi koja traje do kraja prosinca tekuće godine odvijaju se procesi: **planiranje, izrada i donošenje** proračuna. U prosincu /zakonski najkasnije do 31.prosinca tekuće godine **Općinsko Vijeće** obvezno je **usvojiti proračun**.

Prijelazom u plansku godinu ulazi se u drugu fazu koja obuhvaća **procese nadzora** nad izvršavanjem proračuna te **revizija i u slučaju potrebe rebalans proračuna**. Rebalansom se planski proračun može ili smanjivati ili povećati tijekom proračunske godine, s obzirom na realnosti punjenja proračuna ili izvanrednih okolnosti.

SUDIONICI PRORAČUNSKOG PROCESA

U proračunskom procesu sudjeluje veliki broj sudionika, što taj proces čini dinamičnim, složenim i demokratskim. Pokretač i nositelj aktivnosti su načelnica općine i općinske službe, sredstva se planiraju u suradnji s nadležnim institucijama viših razina, proračunskim korisnicima, udrugama, poduzetnicima, građanima i ostalim zainteresiranim subjektima.

Proračun i projekcije za naredne dvije godine usvaja i donosi Općinsko vijeće u zakonom propisanom roku (do kraja godine).

U procesu pripreme i planiranja proračuna sudjeluju:

OPĆINSKE SLUŽBE

Čitavim procesom pripreme i planiranja proračuna koordiniraju općinske službe. Konačni prijedlog proračuna utvrđuje načelnica i podnosi ga Općinskom vijeću na usvajanje.

PRORAČUNSKI KORISNICI

Općinske ustanove i ostali korisnici proračunskih sredstava pripremaju podatke o potrebama iz proračuna u narednoj godini i dostavljaju ih u općinu.

GRAĐANI

Tijekom proračunskog procesa (koji započinje u rujnu) građani se također svojim prijedlozima i sugestijama mogu uključiti u predlaganje proračuna.

OPĆINSKO VIJEĆE

Predstavničko tijelo raspravlja o prijedlogu proračuna i donosi ga najkasnije do 31.12. tekuće godine, a primjenjuje se od 1.1. naredne godine.

U slučaju potrebe, Općinsko vijeće tijekom proračunske godine može donijeti izmjene i dopune proračuna.

PRIHODI PRORAČUNA OPĆINE RAŠA

PRIHODI PRORAČUNA
za 2023.g.planirani su u visini od
3.112.550 EUR

PRIHODI PRORAČUNA za 2023.godinu

Tri grupe prihoda čine ukupne prihode proračuna naše općine a njihovi iznosi i struktura prikazani su u nastavku:

1

2.225.550 EUR

80%

2

285.000 EUR

10,25%

3

270.000 EUR

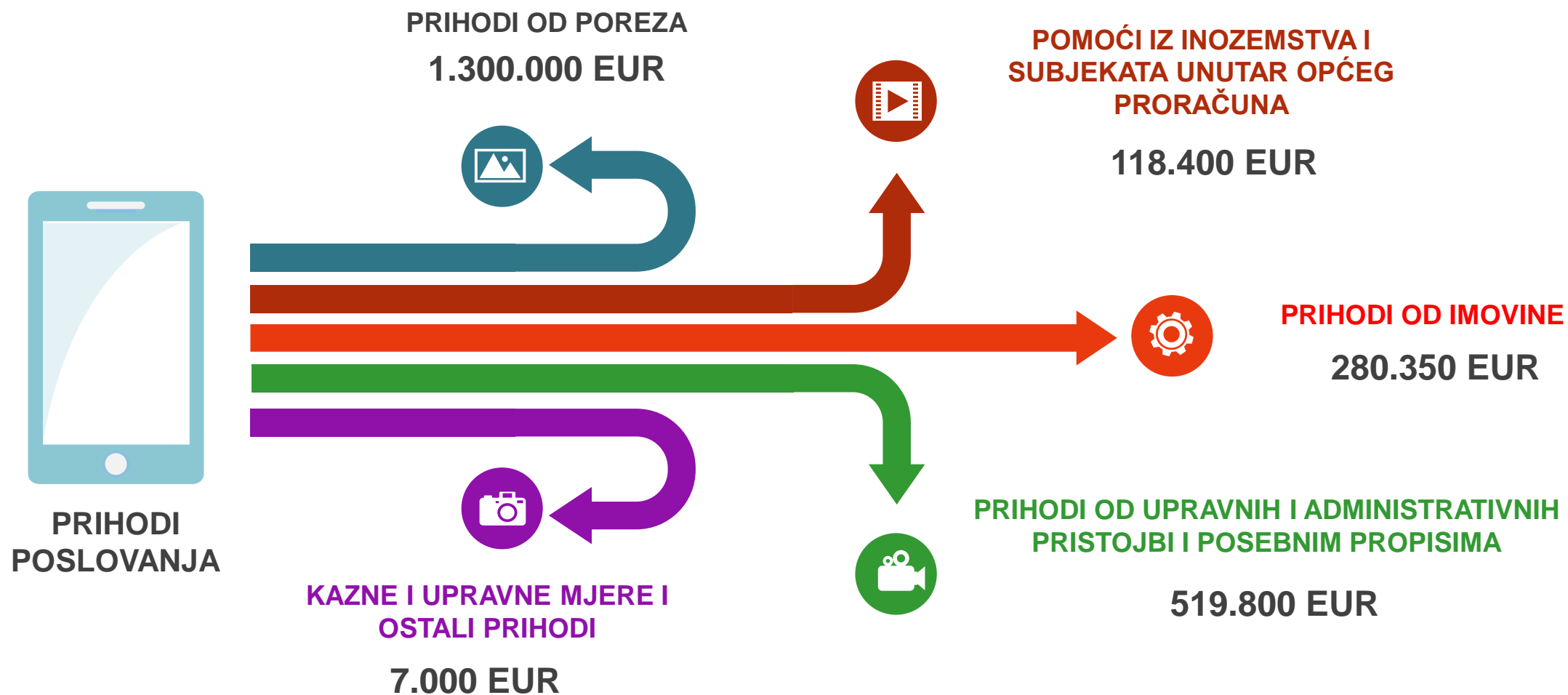
9,75%

Iznos prenesenog viška iz prethodne godine u visini od 332.000 EUR prikazuje se posebno u računu financiranja te se u nastavku neće prikazivati u strukturi planiranih prihoda.

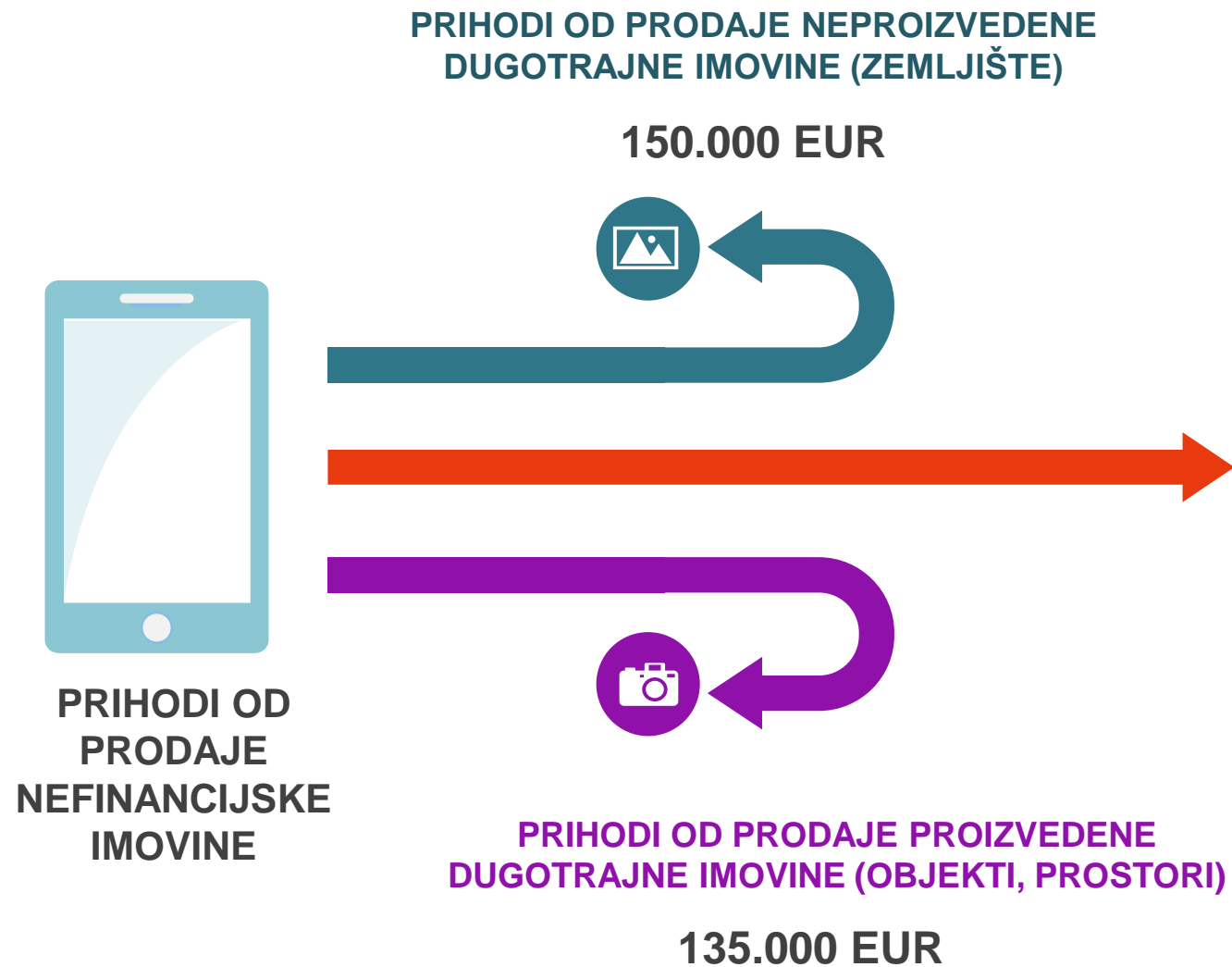
1/ PRIHODI POSLOVANJA /tekući prihodi/

Ova grupa prihoda po značaju su najizdašnija grupa proračunskih prihoda naše općine, kao što se vidi iz njihovog učešća (80%) u ukupnim prihodima.

Prihodi poslovanja sastoje se od od 5 podgrupa prihoda.

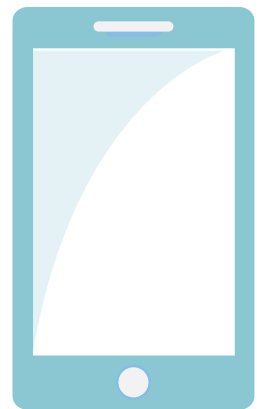
2/ PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE /kapitalni prihodi/

Ova prihode općina dobiva prodajom zemljišta, objekata i prostora u svom vlasništvu a za koje se procjenjuje da nisu neophodni za funkcioniranje, a mogu se staviti u funkciju za druge potrebe. Ovogodišnji proračun ovi prihodi pune sa **10,25%** učešća .

3/ PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA

Predmet zaduživanja je ulaganje u Kulturno-komercijalni kompleks Karlota

**PRIMICI OD
FINANCIJSKE
IMOVINE I
ZADUŽIVANJA**

**PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE
I ZADUŽIVANJA**

270.000 EUR

**RASHODI
PRORAČUNA
OPĆINE RAŠA**

RASHODI PRORAČUNA
za 2023.g.planirani su u visini od
3.112.550 EUR

RASHODI PRORAČUNA za 2023.godinu

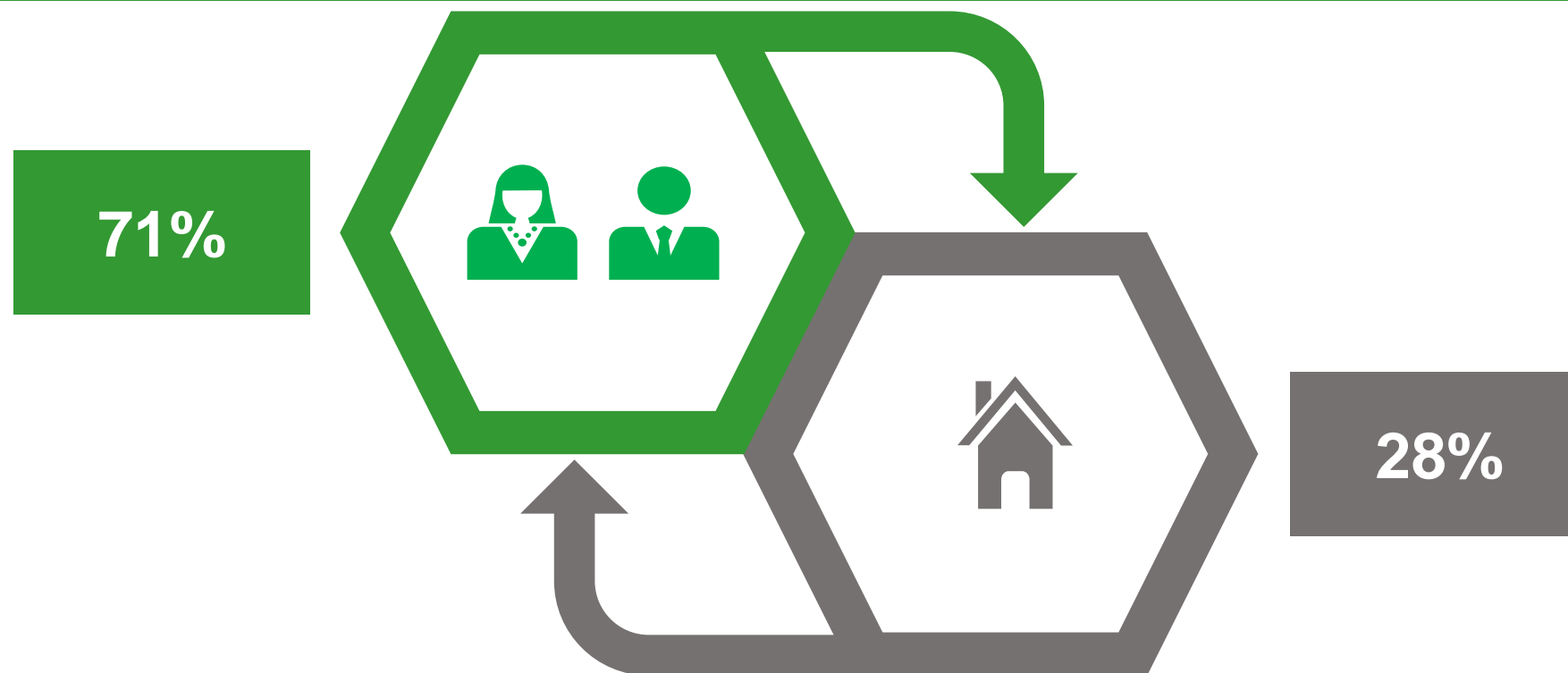
Proračunski rashodi svrstani su **3 osnovne grupe**, tj. dijela rashoda:

- Rashodi poslovanja,
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, te
- Rashodi/Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

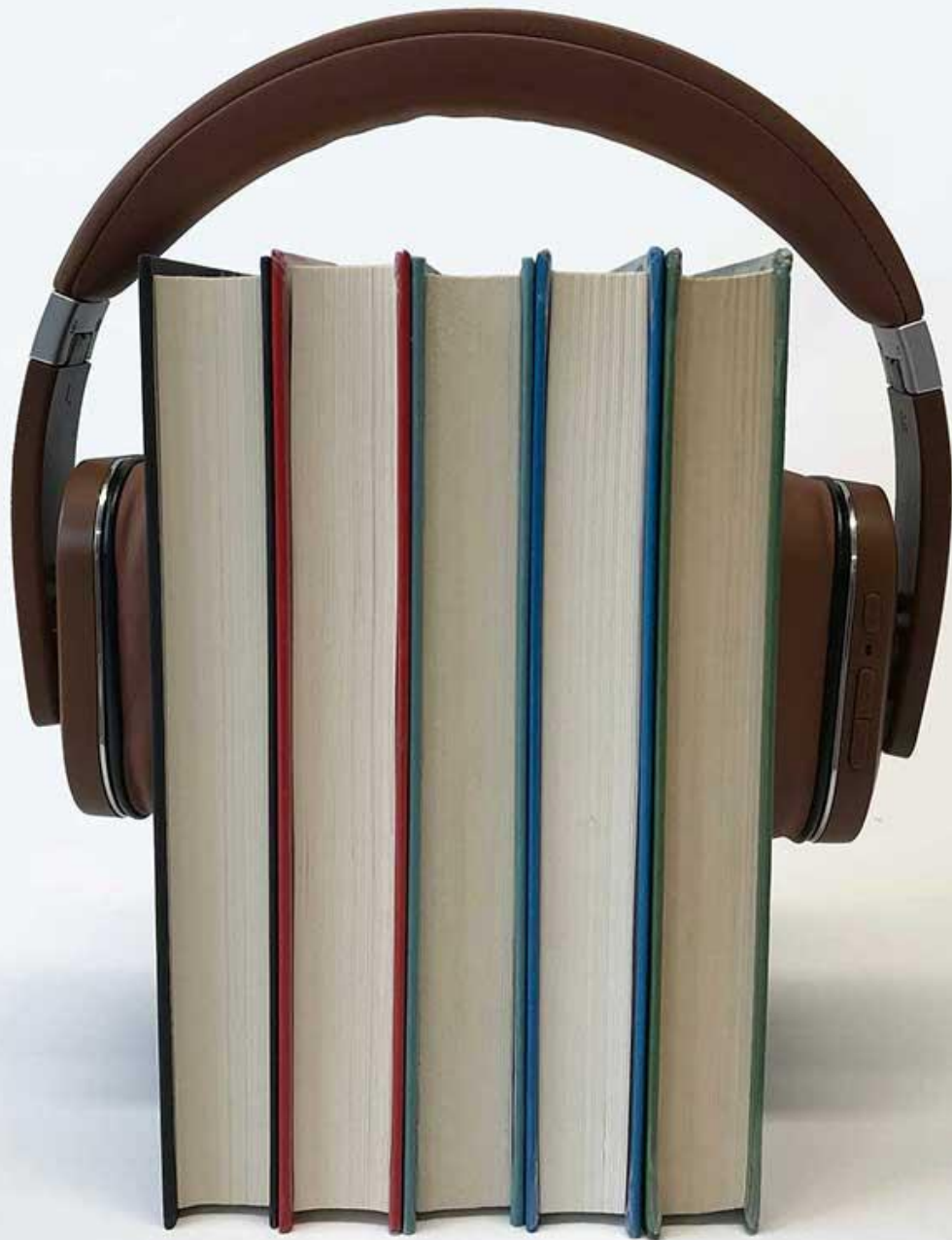
1	2.214.950 EUR	71%
2	894.600 EUR	28,73%
3	3.000 EUR	0,27%

Tekući rashodi / Kapitalni rashodi

Tekući rashodi namijenjeni su održavanju kvalitete života u općini, financiranju potreba udruga, građana, funkcioniranju postojećih sustava, podizanju standarda usluga u kulturi, sportu, socijalu, zdravstvu, zaštiti i ostalim područjima. Ove godine iz našeg proračuna **71% sredstava je planirano za te, tzv. Tekuće rashode.**

S druge strane, razvoj nije moguć ukoliko se svake godine ne radi na planiranju i ulaganju u nove projekte, bilo da su oni na području infrastrukture, ili ulaganja u objekte i prostore na području općine. Ravnoteža u tom odnosu između investicijskog i tekućeg ulaganja je dugoročni cilj stabilnosti općine i poželjnog mjesta za život. Ove godine **28% sredstava planirali smo za ove razvojne ili tzv. Kapitalne rashode.**

NAJZNAČAJNIJI PROGRAMI/PROJEKTI OPĆINE RAŠA

Kako smo istakli na dijelu prikaza proračuna prema klasifikacijama, najjednostavniji i najslikovitiji pregled proračuna je kroz predstavljanje projekata koji su sadržani u tzv. programima. Oni brojem variraju kroz godine, a kroz njih općina financira čitav spektar djelatnosti, sustava, udruga i područja koja pokrivaju kompletan život tijekom jedne godine. Projekti u njima su planirani kao logička i funkcionalna cjelina.

Ove godine rashodi su “smješteni” u **15 PROGRAMA.**

15 PROGRAMA OPĆINSKOG PRORAČUNA

1

PREDSTAVNIČKA I
IZVRŠNA TIJELA
143.250 EUR

2

JAVNA UPRAVA I
ADMINISTRACIJA
354.550 EUR

3

UPRAVLJANJE
IMOVINOM
348.500 EUR

4

IZRADA PLANSKE
DOKUMENTACIJE I
STRATEŠKIH DOKUMENATA
80.000 EUR

5

PROTUPOŽARNA I CIVILNA
ZAŠTITA
171.700 EUR

6

ODRŽAVANJE KOMUNALNE
INFRASTRUKTURE
618.000 EUR

7

IZGRADNJA KOMUNALNE
INFRASTRUKTURE I OSTALIH
OBJ.JAVNE NAMJENE
653.000 EUR

8

ZAŠTITA
OKOLIŠA
93.150 EUR

9

POTPORE U
GOSPODARSTVU
18.100 EUR

10

PREDŠKOLSKI ODGOJ I
OBRAZOVANJE
375.150 EUR

11

ZAŠTITA, OČUVANJE I
UNAPREĐENJE ZDRAVLJA
50.950 EUR

12

PROMICANJE
KULTURE
11.200 EUR

13

RAZVOJ SPORTA I
REKREACIJE
61.200 EUR

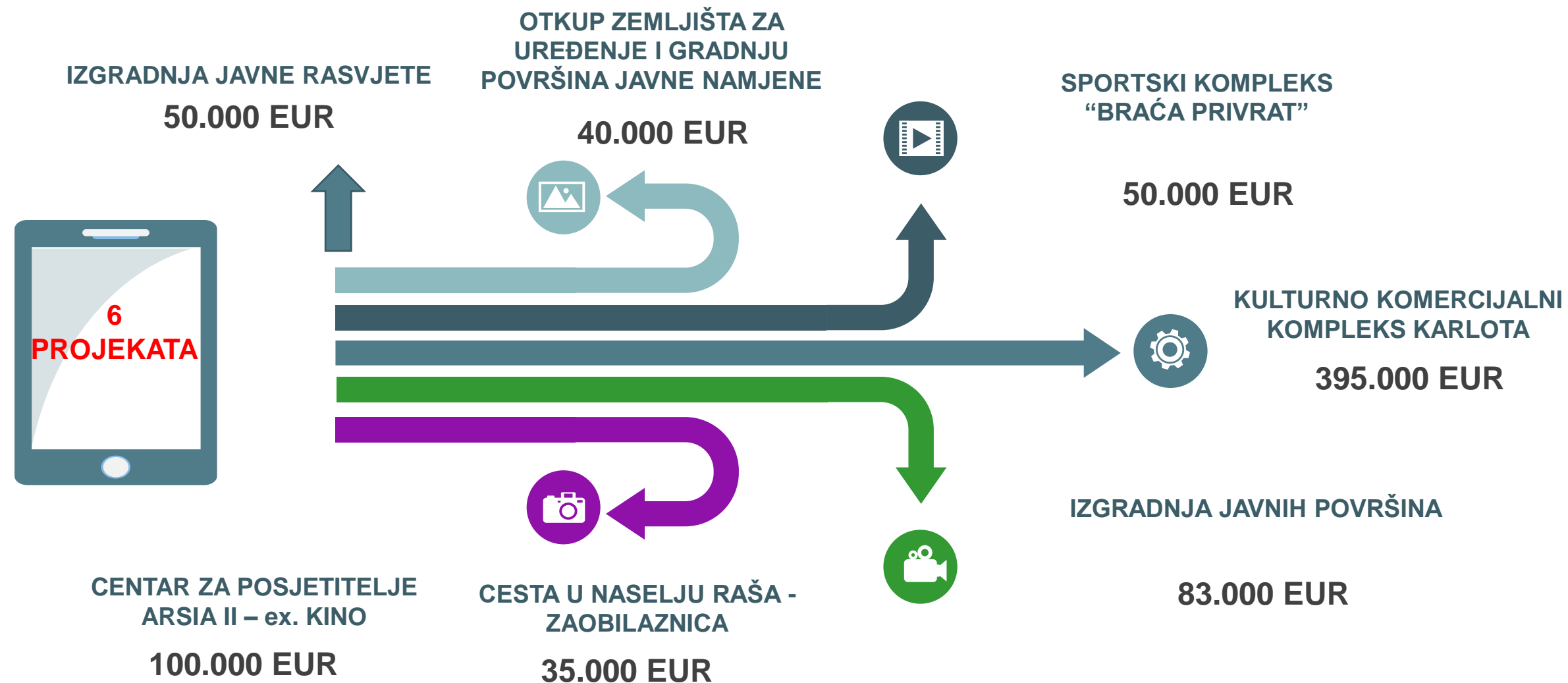
14

SOCIJALNA
SKRIB
131.400 EUR

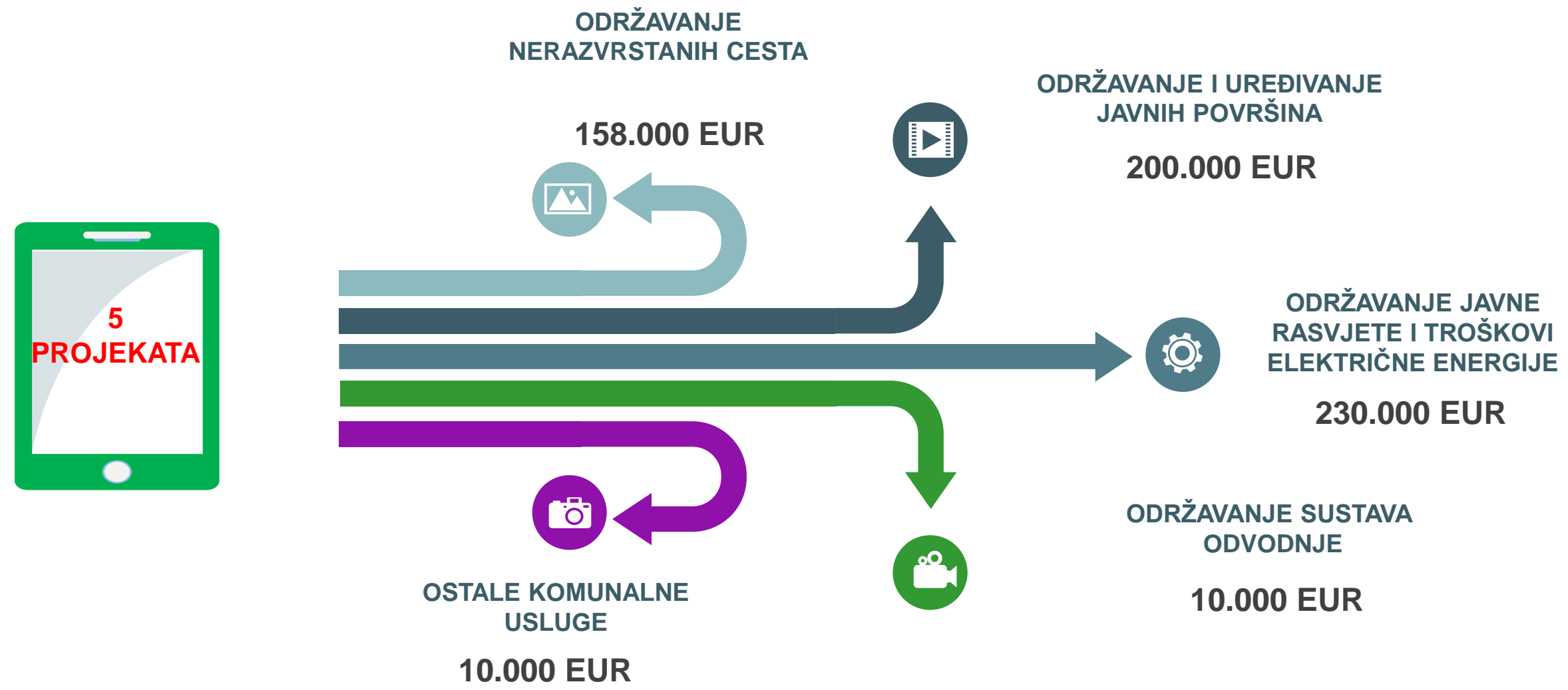
15

RAZVOJ CIVILNOG
DRUŠTVA
2.400 EUR

IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE I OSTALIH OBJKATA JAVNE NAMJENE

ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Programi poput Predškolskog odgoja i obrazovanja, kulture, sporta i rekreacije, socijalne skrbi, vatrogasne i civilne zaštite su ona vrsta programa kroz koje općina skrbi o najvećem broju korisnika, te su pokretač velikog broja aktivnosti tijekom godine. Predškolski odgoj i obrazovanje je iznosom najveći od programa te vrste.

SUFINANCIRANJE DJEČJEG VRTIĆA "PJerina VERBANAC" I OSTALIH PRORAČ.KORISNIKA DRUGIH PRORAČUNA	ODRŽAVANJE I OPREMANJE OBJEKATA PREDŠKOLSKOG ODGOJA	PROSINAČKE SVEČANOSTI	PRODUŽENI BORAVAK U OSNOVNIM ŠKOLAMA	OPREMANJE DJEČJIH IGRALIŠTAŽ /KAPITALI PROJEKT/
219.600 EUR	10.000 EUR	5.500 EUR	44.450 EUR	10.000 EUR
SUFINANCIRANJE NABAVE UDŽBENIKA I ŠKOLSKOG PRIBORA	PRODUŽENI BORAVAK U OSNOVNIM ŠKOLAMA	OPĆINA RAŠA – PRIJATELJ DJECE	STIPENDIJE I ŠKOLARINE	OSTALE TEKUĆE POMOĆI I DONACIJE U OVOM PODRUČJU
10.500 EUR	44.450 EUR	1.200 EUR	65.000 EUR	8.900 EUR

SOCIJALNA SKRB

Iako bi i sami korisnici ovog programa kao i općina bili najsretniji kada bi iznosi za namjene socijalne skrbi bili mali, jer to bi značilo da su standard života i mogućnosti naših stanovnika za pristojnim životom dostatne, ipak stvarnost nam dokazuje da to još nije tako. Iz tog razloga naša općina je izuzetno senzibilna i izdvaja znatna sredstva za 5 aktivnosti koje kontinuirano provodi kroz ovaj program.

POMOĆ U NOVCU I
NARAVI OBITELJIMA

70.000 EUR

POMOĆ ZA
TROŠKOVE
STANOVANJA/REŽIJE,
PREHRANA/

35.000 EUR

DONACIJE UDRUGAMA I
USTANOVAMA
HUMANITARNOG
KARAKTERA

10.200 EUR

SUBVENCIONIRANJE
TROŠKOVA
PRIJEVOZA

7.700 EUR

DJELATNOST CRVENOG
KRIŽA

8.500 EUR

JOS NEKOLIKO ZNAČAJNIJIH PROJEKATA U RAZLIČITIM PROGRAMIMA

Kao što smo rekli, u proračunu sve projekte vodimo kroz 15 različitih programa. Kako je ovaj format dokumenta osmišljen za upoznavanje s najznačajnijim projektima te iz tog razloga nije prikladan za predstavljanje svih projekata. Njih možete naći na općinskoj stranici pod dokumentom PRORAČUN. Stoga vam ovdje izdvajamo još njih 8, iz različitih programa, koje svojim iznosom i utjecajem na standard i sigurnost života u našoj općini vrijedni posebno istaknuti.

SUFINANCIRANJE
DJELATNOSTI JAVNE
VATROGASNE POSTROJBE
LABIN

118.400 EUR

GOSPODARENJE OTPADOM
I ODLAGALIŠTE CERE

40.000 EUR

HITNA MEDICINSKA
POMOĆ

22.100 EUR

ODVOZ KRUPNOG OTPADA
I SANACIJA DIVLJIH
ODLAGALIŠTA

25.000 EUR

POTPORA LAG-U I FLAG-U
(Lokalna akcijska grupa
Istočna Istra i
Lokalna ribarska grupa

6.700 EUR

SUFINANCIRANJE
LOGOPEDA I PSIHOLOGA

4.700 EUR

IZDAVAČ: Općina Raša
ZA IZDAVAČA: *mr.sc. Glorija Paliska, dipl.ing.stroj.*
Načelnica Općine Raša
PODACI: JUO Općine Raša
GODINA: 2023.